

זה הדרך

زوهديرك ZO HADEREKH

גיליון 14, 6 באפריל 2016

הנוער בחזית המאבק

ברית הנוער הקומוניסטי הישראלי (בנק"י) תקיים בסוף השבוע הקרוב את ועידתה ה-20 - שיחה עם שני פעילים בתנועה

באסל פרח (18), שסיים תיכון בשנה שעברה ומתכוון להתחיל ללמוד באוניברסיטת חיפה בקרוב, הוא מזכיר בנק"י בחיפה ויו"ר מועצת התלמידים הערבים בעיר. בשיחה עם 'זו הדרך' הוא מדגיש, כי "התנועה היא המפתח לדו-קיום ולשלום פה. עוד עשר שנים, אם לא נפעל כמו שצריך, תהיה פה חלוקה עוד יותר חריפה בין מי שנגד הכיבוש לבין מי שבעד הכיבוש. כלומר – יהיו מי שיתנגדו לנוכחות של יהודים בארץ, ויהיו מי שיתנגדו לנוכחותם של ערבים בה. אבל כל עוד התנועה הקומוניסטית קיימת, אנחנו שומרים על האפשרות של חיים משותפים.

בחודשים האחרונים, סניף בנק"י חיפה קיים פעילויות רבות: לדוגמה, ביום האישה חילקנו לנשים פרחים בהשתתפות יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש). כמעט בכל שבוע מגיע חבר מהמפלגה או מהחזית לדבר איתנו על המצב הפוליטי והכלכלי – ועל איך אנחנו מנתחים אותו כקומוניסטים.

הוועידה העשרים של בנק"י נערכת אל מול איום הפשיזם המתגבר בחברה. תפקידו של הנוער ושל הצעירים בכלימת התופעה המתגברת הוא מרכזי. אמג'ד שבייטה, מזכ"ל בנק"י, כתב בשבוע שעבר בעיתון זה כי ההסתה של השלטון נוגעת בנוער במיוחד: "תעמולת הימין משפיעה באופן ישיר על בני הנוער והצעירים, שלעיתים קרובות מגיבים למציאות בהסתגרות או באימוץ עמדות קיצוניות, ואפילו גזעניות".

אמירה זו חלה, באופנים שונים, על הנוער הערבי והיהודי כאחד. בציבור היהודי הנוער נעשה גזעני יותר ושש אלי קרב. עבור חלק ניכר ממנו, ערבים אינם אלא מחבלים מועדים. בציבור הערבי, כתגובה למתקפה של השלטון, גוברת הנטייה של הנוער להתרחק מפעילות פוליטית משותפת יהודית-ערבית, מה שמוביל להסתגרות – בין אם זו בתחומי הדת או בפוליטיקה מתבדלת שמפנה את מבטה הרחק מהחברה היהודית. אל מול תופעות אלו, בנק"י מציבה אלטרנטיבה עקבית, יהודית-ערבית, של מאבק נגד הקפיטליזם ולמען השלום והדמוקרטיה.

דברים בשם אומרם

אחד מאדוני הווילה בג'ונגל מתייחס לנייטיבס

"רוב האוכלוסייה הערבית אינה מרימה עלינו יד ולכן יש לאפשר לה להתקיים בכבוד".

(שר הביטחון משה יעלון, רשת ב', 21.3)

אז... מדוע הסכמתם להפרטת הנמל?

"מאז ההפרטה חל תהליך הידרדרות ביחסי העבודה, התבטאויות פוגעניות, פגיעה חוזרת ונשנית וסוג של שינוי חד צדדי בתנאי עבודה של עובדים, הסכמות בעל פה או אף בהחלפת טיטות, וחזרה מהסכמות ופגיעה ישירה בנציגי ועד העובדים".

(הודעה של מרחב ההסתדרות באילת, "ערב ערב", 17.3)

ראש הממשלה מודאג, מודאג מאוד

רה"מ בנימין נתניהו מזוגג בעמדתו, לאחר שבלשכתו אמרו כי לא יסכלו את החוק להגבלת שכר הבכירים במגזר הפיננסי, הורה נתניהו ללשכתו לצאת בכל זאת לקרב אחרון בניסיון לחסום את החוק שעבר בשבוע שעבר בוועדת הכספים. אנשיו של מנכ"ל משרדו אלי גרונר קיימו מספר שיחות ליליות עם כמה חברי כנסת וביררו עמם האם יסכימו לערוך שינויים בהצעת החוק. על הגורמים שקיבלו טלפון כזה נמנים יו"ר ועדת הכספים ח"כ משה גפני ורכז הקואליציה בוועדה ח"כ מיקי זוהר קיבלו פנייה מטעמו של גרונר בעניין. מנכ"ל משרדו רה"מ אלי גרונר אישר את הפרטים ואמר 'אני מכבד את הדרג הפוליטי וכל חוק שמתגבש חובה עלינו לכבד, אבל החוק שיצא מוועדת הכספים יצא חמור הרבה יותר משנכנס. לכן, אף שזה לא פופולרי אני אומר את האמת. אכן בדקתי אפשרות לראות איך ניתן להחזיר את החוק לגרסה שנכנסה לוועדת הכספים - תקרת שכר של 3.5 מיליון שקל שמעליה יגדלו ההפרשות למס וללא הרכיב שקובע כי שכר המנהל לא יעלה על פי 35 משכר העובד הזוטר. החוק משדר מסר בעייתי למשקיעים בינלאומיים ולכן ערכתי את הבדיקה הזו".

("כלכליסט", 22.3)

לפחות לא עוטפים איתו דגים

"אוהדי הפועל קטמון' הם כל כך שמאלנים שבמשחקי הקבוצה הם זורקים קונפטי עשויים מגליונות 'זו הדרך' הישנים".

(שיחה בין שני אוהדי כדורגל ירושלמים, 22.3)

להיאבק בעובדים זה יקר

"אורית ריזל, בכירה לשעבר באגף התקציבים במשרד החינוך שצברה ידע רב בתחום המו"מ עם המורים ובמערכות המידע המשרדיות, ממשיכה לייצג אותו במגעים מול ארגוני המורים באמצעות חוזי העסקה זמניים. סך הכל שילם משרד החינוך עלות כוללת של כ-2.8 מיליון שקל עבור שירותיה של ריזל כיועצת חיצונית מאז 2008".

(("כלכליסט", 23.2)

השקפתו החדה כתער של השר לענייני מודיעין

"אם בבליגיה ימשיכו לאכול את השוקולד, ואם ימשיכו ליהנות מכל החיים ולהיראות ליברלים ודמוקרטים גדולים, ולא יגדירו שחלק מהמוסלמים שיושבים שם מארגנים טרור – הם לא יוכלו להילחם בהם".

ישראל כץ, השר לענייני מודיעין, הליכוד, קול ישראל, 23.2)

רק על עצמי לספר ידעתי

"אם חייזר דובר עברית היה נקלע לדף הפייסבוק של ראש הממשלה בנימין נתניהו, הוא יכול היה בקלות לטעות ולחשוב שנחת בדף הדגמה לשימוש בסלפי. ולא רק מצולם. גם טקסטואלי. אני ואני ואני. רק אני".

ציפה קמפינסקי, "העין השביעית", 15.3)

סיפורו של חבר מרכז ליכוד

"מצד אחד חבר מרכז ליכוד שמקושר לכל מי שאפשר בשלטון, ומצד שני חבר של עבריינים – מצד אחד איש עסקים שפועל בניגוד לחוק, ומצד שני: מודיע משטרתי – מי היה דורון שוסטר, שנרצח השבוע ביריות בפתח ביתו בראשון-לציון?"

(כתורת ב"דיעות אחרונות", 25.3)

החייל וחבר משלחיו

מרגע פרסום סרטון בצלם מחברון (24.4), בו נראה חייל ישראלי מוציא להורג פלסטיני בירייה בראש, יצא הימין למתקפה. הרמטכ"ל ושר הביטחון, שהפעם לא יכלו לטאטא את ההאשמות, טענו את הטענות הרגילות – עשב שוטה, מנוגד לערכי צה"ל. הפעם הם הוקעו כבוגדים.

הימין הפשיסטי שיצא בעד החייל ונגד בכירי הצבא, הם חיילי הרגלים של הממשלה המסיתה נגד הערבים והשמאלנים. בהנהגת קבוצות אלו נמצאים מתנחלים מחברון, אך הציבור הרחב שלו הם צעירים אוהדי בית"ר וחברי ארגון להב"ה לטוהר הגזע. החייל הרוצח, על פי הדיווחים, היה מעורב בחוגים אלו, לפחות אלקטרונית.

אבל בפוסטים בפייסבוק ובהפגנות בבית שמש של אותם צעירים מוסתים לא די כדי להסביר את המעבר החלק מההבנה שהרוצח רצח להפיכתו לגיבור ישראל, "הילד של כולנו" ש"חשש שלמחבל היה מטען", לתמיכה בחייל לפי הרציונל: "עדיף אלף ערבים מתים על חייל אחד פצוע". הנרטיב הזה לא הפך קונצנזוס רק דרך השוליים.

המאחזים החדשים של המתנחלים הקיצוניים הנמצאים בתקשורת – עמית סגל, שמעון ריקלין, שרון גל, ערוץ 20, רדיו גלי ישראל וישראל היום – כל אלה מובילים את תהליך הפשיזציה. הם הופכים בסבלנות עמדות שפעם היו מחוץ לגדר, ללגיטימיות, הגיוניות, ומוסריות (על "הריקליניזם" כתב יפה ניב הדס במוסף גלריה של "הארץ" 25.4). הציבור הישראלי הוא כמו צפרדע בסיר מים שחומו עולה לאט לאט לפשיזם – וה"עיתונאים" האלה דואגים שלא נשים לב.

נמרוד פלשנברג

ניצחון לציבור - בג"צ דחה את פסקת היציבות במתווה הגז

החיסול של המדינה לקומץ טייקונים, יכול לזקוף קומה היום. פסילת מתווה מונופול הגז היא ניצחון לצדק על השחיתות, וניצחון למאבק הציבורי על קשרי ההון-שלטון. בג"ץ עמד כחומה אחרונה אל מול הניסיון להעלות את מונופול הגז וטייקוני מונופול הגז אל מעל החוק בישראל.
 ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת) שמזה שנים רבות משתתף באופן פעיל במאבק נגד מונופול הגז, מסר בתגובה: "אין שום דרך לסוכב את זה: הציבור ניצח את נתניהו ואת חבריו הטייקונים. בג"ץ פסל את המתווה. זה רגע משמח והוכחה, כי כשאנשים מתגייסים ויוצאים לרחובות – קולם נשמע וגם משפיע. זה גם ניצחון במאבק הגדול של זמננו: דמוקרטיה או אוליגרכיה. 1:0 לטובים".

בג"ץ קיבל בשבוע שעבר (27.3) כמה מהעיתרות שהוגשו נגד מתווה הגז. ברוב של ארבעה שופטים נגד אחד הוחלט, כי סעיף היציבות, הקובע כי לא תהיה התערבות ממשלתית במתווה במשך עשר השנים הקרובות, אינו יכול לעמוד כפי שהוא. המשמעות היא – ביטול מתווה הגז במתכונתו הנוכחית ומתן שנה למדינה להסדיר אותו מחדש.
 לפי דעת השופטים אליקים רובינשטיין, אסתר חיות, סלים ג'ובראן ועוזי פוגלמן, שהחליטו לקבל את העתירות בעניין הסעיף, אל מול השופט נעם סולברג שהתנגד – כבילת הממשלה למתווה מבלי היכולת לשנות חקיקה במשך עשר שנים, אינה חוקתית. לפי ההחלטה, "דין המתווה כולו להתבטל, אך יש לתת למדינה פרק זמן של שנה שבו באפשרותה לפעול להסדרת הדרוש בהתאם לפסק הדין. בתום שנה ממועד פסק הדין וככל שלא תהיה הסדרה בעניין – יבוטל מתווה הגז".

המשך מעמ' 1:

"הגיל של החניכים בבנק"י חיפה צעיר יחסית" מוסיף באסל, "מרביתם בני 15-14, ולכן אנחנו מקנים להם ידע על המפלגה – על ההיסטוריה שלה ואיך אנחנו, כבני נוער, מייצגים את המפלגה ואת ערכיה בתוך החברה שלנו".
 מיכל אמזלך, בת 16 מירושלים, היא אחת הפעילות המרכזיות בסניף בעיר, שהוכיח את עצמו כמעוז מרכזי של פעילות קומוניסטית בקרב הנוער. דווקא בירושלים, בה האלימות והפשיזציה בולטות במיוחד בשנה האחרונה, התארגנו בני נוער קומוניסטים לפעילות רחבה וענפה במגוון תחומים.

מיכל מספרת על הצטרפותה לתנועה: "על בנק"י שמעתי מחניך מתל אביב שהייתי איתו במחנה קיץ, בתחילת השיחה סלדתי מהמושג 'קומוניסט' כי לא הכרתי אותו מלבד משיעורי היסטוריה. אבל הוא הצליח לשכנע אותי ובסוף השיחה החלטתי שאני מעוניינת לשמוע עוד על התנועה, ובסוף גם הצטרפתי".

קבוצות בנק"י ירושלים הנוכחית, הכוללת כ-10 חברים וממשיכה לגדול, קמה בנובמבר 2014, אחרי שיחד עם שלוש חברות החלטנו לעבוד בשביל להקים קבוצה.
 לאט לאט אנשים התחילו לשמוע עלינו, התחלנו להגיע להפגנות ולהוציא פלאיירים, ובני נוער נוספים החליטו לבוא לפגישה. ככל שהקבוצה גדלה הפגישות נעשו מגוונות ומעניינות יותר. בין שאר הפעילויות, בנק"י ירושלים גם יזמה ועורכת את העיתון 'קול הנוער' – עיתונה הרשמי של התנועה בעברית, שחזר להופיע אחרי מספר שנים".

לקראת הוועידה, שתיערך ב-8 ו-9 באפריל, פרסם הוועד המכיין דו"ח ארוך ומפורט הסוקר את המצב הפוליטי בארץ ובעולם, ודן בתפקיד בנק"י מול האתגרים הקשים שעומדים בפני החברה בישראל. על הדוח, שהופץ לחברים בערבית ובעברית, התקיימו דיונים בכל סניפי בנק"י במסגרת ההכנות לוועידה הארצית. אחרי אישורו בוועידה, יפורסמו עיקריו ב"זו הדרך".

לדברי פעילי מגמה ירוקה, "השופטים חתומים על ההחלטה, אבל מאחוריה עומד ציבור גדול של אזרחים שאכפת להם, וההחלטה הזו התקבלה בזכותכם! יש לנו שנה – בואו ננצל אותה יחד. המאבק על משאבי הגז הטבעי עלה מדרגה. פסילת סעיף היציבות פותחת את הדרך למתווה חדש, כזה ששומר על האינטרס הציבורי".

במטה מאבק הגז אמרו בתגובה: "הציבור בישראל שאינו מוכן לאפשר את גזל משאבי הטבע והמשך מכירת

ניצחון כפול על שלטון ההון

מאת ח"כ דב חנין

גבעת עמל ומתווה הגז - פעמיים נקבע גבול להשתוללות של יצחק תשובה ושאר הטייקונים. ממש באותו יום קיבלנו את הבשורה של בג"צ בעניין מתווה הגז, ואת ההודעה כי ועדת השרים לענייני חקיקה אישרה את חוק גבעת עמל, שיזמתי יחד עם ח"כ שולי מועלם וח"כים נוספים.

החוק מבטיח פיצוי לתושבי שכונת גבעת עמל בת"א, שיצחק תשובה ואיש עסקים נוסף קנו את אדמתם ועושים עליה רווחים אסטרונומיים, בלי להבטיח שהתושבים שם לא יזרקו לרחוב. תושבי גבעת עמל דורשים את המינימום. הם לא מבקשים שותפות במגדלי הפאר החדשים המוקמים על אדמות השכונה, אלא בסך הכל פתרונות דיור בסיסיים של דירה תמורת דירה. המדינה והערייה לא יכולות להמשיך ולהפקיר אותם לנדל"ניסטים.

מתווה הגז וגבעת עמל הם שני מאבקים הנראים שונים, אבל ההיגיון מאחוריהם אחד: מאבק בקפיטליזם משתולל, המוכן לדרוס כל דבר העומד בדרכו - את הציבור, את שומרי הסף, את זכותם של אנשים לחיים בכבוד, רק כדי לייצר רווחים עבור קבוצה קטנה של בעלי הון.

הצלחנו לעצור את ההשתוללות הזו פעמיים. זו הוכחה שעם התארגנות נחושה ומחאה ציבורית - אפשר גם לנצח.

"היום הזה ייזכר לדיראון עולם כאחד מרגעי השפל הנוראיים של הכנסת. זו חקיקת אפרטהייד שתילמד כדוגמא קיצונית לעריצות הרוב".

כל חברי הכנסת של הרשימה המשותפת סיימו את נאומם בהצהרת נאמנות לדמוקרטיה: "אני מצהיר אמונים לדמוקרטיה ולזכויות אדם ואעשה כל שביכולתי כדי לעקור מן השורש תופעות של פשיזם וגזענות. אמשך להיאבק נגד הכיבוש ולשחרור שני העמים שלנו ממעגל הדם והשכול. אמשך להיאבק למען שוויון, צדק חברתי ודמוקרטיה. איאבק למען הדברים האלה בכנסת, אבל אם יגרשו אותנו - נמשך להיאבק עבורם מחוץ לכנסת".

במהלך הדיון עלה ח"כ אבי דיכטר (הליכוד) לדוכן והסית באופן חסר תקדים נגד ח"כ איימן עודה, שהזכיר לאחרונה לראש השב"כ לשעבר את פשעיו בתפקידו. דיכטר פנה לעודה ואמר לו: "מה עשית אז ומה אתה עושה היום כדי למנוע טרור? אלוהים יבוא איתך בחשבון. בבוא היום בשערי הגיהנום יקבלו את פניך השייח יאסין ורנטסי מהחמאס".

חוק פאשיסטי נעל את כנס החורף

בשבוע האחרון של כנס החורף של הכנסת, אישרה המליאה (28.3) בקריאה ראשונה את הצעת החוק האנטי-דמוקרטית המאפשרת לחברי הכנסת להדיח חבר כנסת מכהן עד לתום הקדנציה, או להשעותו לתקופה מצומצמת יותר. 59 חברי כנסת תמכו בהצעת החוק, לאחר ששני חברי כנסת מהליכוד החרימו אותה, ואילו 53 חברי כנסת מהאופוזיציה התנגדו לה לאחר שחברי ישראל ביתנו לא התייצבו להצבעה. ראש הממשלה, בנימין נתניהו, הטיל בשבועות האחרונים את מלוא כובד משקלו כדי לקדם את הצעת החוק שהגישה, בצעד חריג, ועדת החוקה של הכנסת.

במהלך הדיון במליאת הכנסת אמר יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש): "מה לא עשו כדי להוציא אותנו מהמשחק הפוליטי? אחת האמירות היא שאנחנו מתעסקים בסוגיה הפלסטינית ולא בציבור שלנו. ככה מנסים להסית את הציבור שלנו נגדנו. אלה שלוקחים את כספי המיסים שלנו ושמים אותם בשטחים מאשימים אותנו בזה. הציבור בחר בנו ועוד ימשך לבחור בנו. אני רוצה לפנות לח"כים החרדים, עכשיו זה אנחנו, בעוד שנה זה יגיע לאחרים".

ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש, הרשימה המשותפת) התייחסה בדיון להתבטאויותיו הגזעניות של הרב הראשי הספרדי, יצחק יוסף, שאמר "אם היה לנו כוח, גויים לא צריכים לגור בארץ ישראל. הסיבה בגינה גויים חיים בישראל היא על מנת לשרת את תושביה היהודים – מי יהיו השמשים? מי יהיו העוזרים שלנו? לכן משאירים אותם בארץ". בתגובה אמרה יו"ר הוועדה לקידום מעמד האישה: "לא שמעתי מי שגינה את ההצהרות האלה. למה שיגנו? הם מאמינים בתוך תוכם שזו אמת. שנולדנו לשרת ולהיות שמשים. כנראה שיש אדונים ועבדים ושרתים בארץ זו. ובכן טעיתם – אנחנו לא שמשים ולא שרתים של איש ולא נפחד משום חרם, בין אם בצורת חוק או באיומים ברורים מעל דוכן זה. נמשך להגיד את האמת שלנו".

ח"כ דב חנין (חד"ש, הרשימה המשותפת) הדגיש בדיון כי "החוק הזה עובר קו אדום, אבל הוא מסיים שנה של הסתה שהחלה באמירה הגזענית של ראש הממשלה, 'הערבים נעים לקלפיות', והמשיכה באמירה השקרית שלו לגבי הח"כים הערבים כתומכי דאעש". לדברי חנין, "רשימת האויבים גדלה משבוע לשבוע, ערבים, שמאל, עמותות, מי לא נמצא ברשימה הזאת".

ח"כ יוסף ג'בארין (חד"ש, הרשימה המשותפת), הסבור שהסיעה המשותפת עלולה להיפגע מהחקיקה, הגיב ואמר:

מק"י וחד"ש: ממשלת נתניהו מתנהלת כמו במרתפי השב"כ

המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) והחזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש) מגנות בתוקף את האיום הגלוי והשפל של ח"כ אבי דיכטר (הליכוד) כלפי החבר איימן עודה, יו"ר הרשימה המשותפת, במהלך הדיון על "חוק ההדחה". זאת לאחר שח"כ עודה הזכיר לו את עברו העקוב מדם בשב"כ.

מק"י וחד"ש מטילות על ראש הממשלה נתניהו אישית, ועל ממשלתו כולה, את האחריות להשלכות ההסתה היומיומית נגד הציבור הערבי ונבחרי. התרת דמו של יו"ר הרשימה המשותפת מעל בימת הכנסת, מצטרפת למסע ההסתה הכולל, אותו מוביל נתניהו, ומעידה על התנהלותה של הממשלה כמו במרתפי השב"כ. ממשלה זו, ממשלת הכיבוש והעוני הכנועה לאינטרסים של בעלי ההון והמתנחלים, היא ממשלה מסוכנת, שיש לסלקה מיד. מק"י וחד"ש קוראות להקמת חזית רחבה יהודית-ערבית נגד הפאשיזם.

ח"כ חנין: לתושבי חיפה מגיע לדעת את האמת על האוויר שהם נושמים

בעקבות הודעת הממשלה כי מסקנות דו"ח הניטור האפידמיולוגי במפרץ חיפה לא יפורסמו ברבים, שיגר ח"כ דב חנין, יו"ר השדולה הסביבתית-חברתית בכנסת, מכתב למשרדי הבריאות והגנת הסביבה.

ח"כ חנין, שעמד בראש ועדת-המשנה לענייני תכנון וסביבה במפרץ חיפה, הדגיש: "בידי הציבור מצויים כיום נתונים רבים המעידים על הקשר הבעייתי שבין הזיהום מהתעשייה במפרץ חיפה לבין הגידול המדאיג בתחלואה באזור. תושבי חיפה, הקריות, עכו, שפרעם, עוספיה וכל יישובי האזור מודאגים, ובצדק, מהיעדר השקיפות לגבי נתוני המחקר החדש. פניתי למשרדי הבריאות והגנת הסביבה וביקשתי כי יחשפו את מסקנות הדו"ח בפני הציבור באופן מידי, שכן יש לאנשים הזכות לדעת את האמת לגבי האוויר שהם נושמים".

צוואתו של יואל טנדלר

רבים ליוו את הקומוניסט הוותיק בדרכו האחרונה בהר המנוחות בירושלים

שבט שלם של למעלה מעשרים נפשות. האירוע הזה פשוט מרגש. על כך תודה!

אבל בכך אי-אפשר להסתפק. אמרתי קם שבט? אמרתי! אבל כל כמה שאני מאושר שהקמנו שבט נהדר כזה, אני גם חי בחרדה מתמדת. הרשו לי לנצל את יום הולדתי לתנות בפניכם את חרדותי הקיומיות.

נולדתי נורא מזמן, בעת ששני תהליכים עצומים התחוללו באירופה: מלחמת העולם הראשונה ומהפכת אוקטובר. בחיי ראיתי, כיצד הפאשיזם עובר לגלגל שהחל בבחירות דמוקרטיות ועד שאירופה כולה נסחפה למלחמה שאת תוצאותיה אי-אפשר למחוק או לשכוח. גזענות, שנאת האחר, מיליטריזם וייצר ההתפשטות היו מאפייניה של מלחמה זו.

לא צריך איזה סיסמוגרף רגיש מדי כדי להבחין בסערה

האיומה שאחזה בישראל. היא מתאפיינת בניסיונות נואלים של סתימת פיות ושל איומים על חיי אנשים אמיצים. אלה אנשי מצפון המייצגים קשת פוליטית רחבה, המסרבים לראות כיצד ישראל מידרדרת לתחתיות המוסר האנושי. אנשים ישרים אלה מבקשים להציל את ישראל מידי עצמה. המצפון ואמות מוסר אוניברסליות הם המנוע המניע אנשים אלה. ולמה הם חשופים? לאלימות מילולית ולהסתה אישית, העלולות להפוך אותם לקורבנות פוליטיים, שכולנו נבכה אותם. זהו, ילדים: העתיד של הארץ הזו תלוי בכם. אני בטוח שתדעו לשמור על מוסריותה למרות הגל הנורא הסוחף אותה בימים אלה. זה המסר שהינחה את אדה ואותי במשך עשרות שנות פעילות פוליטית. אני בטוח שאת הליפיד המוסרי הזה תמשיכו לשאת ותנחילו אותו לילדיכם.

ראיון עם יואל טנדלר בערוץ הראשון

הקומוניזם מבחינתך לא מת? -הקומוניזם לא יכול למות.

יואל נולד בהולשוב שבחבל מורביה בצ'כיה בשנת 1916. בגיל ארבע עברה משפחתו לזגרב (בירת קרואטיה). כנער פעל בשומר הצעיר, והיה המדריך של אדה, רעייתו לעתיד. הגיע לארץ בשנת 1939. עבד בנגרות עשרות שנים והיה גאה בעבודתו.

בשנת 1943 הצטרף למפלגה הקומוניסטית הפלשתינאית, והתמיד כקומוניסט עד יומו האחרון. היה מהפעילים המרכזיים בסניף ירושלים של מק"י וכיהן גם כמזכיר הסניף. היה חבר בסיעת מק"י במועצת פועלי העץ וציר בוועידות מק"י ובוועידות ההסתדרות. במשך שנים ארוכות נטל חלק, לצד רעייתו אדה, בפעילות של נשים בשחור ובהפגנות השבועיות שארגנה תנועה זו בכיכר פריז. בעבודתו ובפעילותו הפוליטי קשר קשרים אמיצים עם פלסטינים ותושבי ירושלים המזרחית.

הותיר אחריו שני בנים, נכדים ונינים, וחברים רבים לדרך שהייתה להם הזכות להכיר את עומק הבנתו, את הדרך הביקורתית שבה בחן כל נושא ואת תחושת האחריות לגורל העובדים ולגורל העמים.

בדברי ההספד שנשא בטקס ההלוויה (24.3) אמר בנו, פרופ' עמוס טנדלר:

יואל הלך מאיתנו! אובדן כזה, ולא חשוב באיזה גיל הוא קורה,

משאיר תחושה של יתמות. בסוף, בסוף את התחושה הזו מאיתים בשלוש אותיות שהן בעצם הברות שתיים: אבא.

אנחנו חמדנים: היה לנו יואל כאבא עד כמעט גיל 100 והוא לא היה אדם קל... אבל זה היה רק פן אחד של אישיותו המורכבת! רצינו ליהנות מעוד שנים של בהירות מחשבה, אומץ לבטא את הפילוסופיה הפוליטית שאותה אמר במשפטיו האחרונים ובקול נחרץ: קום התנערה עם חליכה, עם עבדים ומזי רעב... זה יהיה קרב אחרון במלחמת עולם (הקרב שלו!). רצינו להמשיך ליהנות מלשונו המצליפה ומהרבה סיפורי עבר על פרטיהם הקטנים והמשפחתיים מחד גיסא, ועל הפרספקטיבה ההיסטורית, מאידך גיסא. עצוב מאוד שיואל איננו עמנו, אבל הזיכרון גם מספק מאוד!

לפני כמה חודשים חגגנו ליואל את יום הולדתו ה-99. לילה או שניים לפני האירוע הוא הזדעק וביקש עזרה בכתיבת דברים שיוקראו באותו ערב. טקסט זה הוא בעצם צוואתו, המובאת להלן כלשונה.

***

משפחה, ילדים, נכדים ונינים,

אתם יודעים שימי הולדת הם לא פיסגת שמחות. אבל אני שמח לראות את כולכם פה. כשהקמנו את התא המשפחתי שלנו, אדה ואני, לא שיערנו שמהאבה הגדולה בינינו ייבנה

ניתן לקבל את "זו הדרך" מדי שבוע בדואר אלקטרוני או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 6126102

מנהיג המהפכה הקובנית פידל קסטרו:

אנחנו לא צריכים דבר מהאימפריה

מנהיג מהפכת 1959 והנשיא לשעבר פידל קסטרו האשים את נשיא ארצות הברית בהתחנפות לעם הקובני במהלך ביקורו באי לפני שבועיים, ובהתעלמות מהישגי המשטר הסוציאליסטי. אחיו בן ה-89 של הנשיא ראוּל קסטרו כתב את הדברים במאמר שפורסם בשבוע שעבר (28.3) ביומן

נציגי מק"י השתתפו בסמינר במקסיקו

עפו אגבריה ופדרו גולדפרב, חברי הלשכה הפוליטית של מק"י, השתתפו בסמינר הבינלאומי השנתי של מפלגת העבודה המקסיקנית שנערך ב-10 וב-11 במארס. בסמינר השתתפו יותר מ-250 נציגים של מפלגות וארגונים שמאל מחמש היבשות, כאשר רובם היו ממפלגות, תנועות וארגונים מאמריקה הלטינית.

הסמינר נערך בתקופה לא קלה עבור השמאל ביבשת. בכמה מדינות, מצויות מפלגות שמאל בנסיגה פוליטית ואידיאולוגית, לכן הדיונים והנאומים במסגרת הסמינר עסקו בעיקר במצבם של כוחות השמאל. אגבריה וגולדפרב הציגו את המורכבות של המצב הפוליטי במזרח התיכון, תוך כדי הסבר מעמיק לגבי עמדותיה האידיאולוגיות והפוליטיות של מק"י.

במסגרת הסמינר נערכו מפגשים בין נציגי מק"י לבין נציגיהן של מפלגות ממדינות שונות: רוסיה, גרמניה, יוון, ספרד, איטליה, פינלנד, ארצות הברית, וייטנאם וצפון קוריאה. "כמו-כן הדקנו את הקשרים שלנו עם כמעט כל מפלגות אמריקה הלטינית. ישבנו עם נציגים מקובה, ארגנטינה, אורוגוואי, ברזיל, צ'ילה, בוליביה, גואטמלה, אל סלבדור, הרפובליקה הדומיניקאנית ופוארטו ריקו", מסרו.

מי שפתח באופן רשמי את אירועי הסמינר נמנה עם הדמויות המרכזיות של המהפכה הקובנית, הקומנדנטה חוסה רמון באלאגר, אשר ציין: "הסמינר הפך מקום המפגש של כל הלוחמים המהפכנים של העולם". בשיחה עם נציגי מק"י, הביע באלאגר את ערכתו והתפעלותו מהפעילות הפוליטית ומהמאבק שמנהלים הקומוניסטים הערבים והיהודים בישראל. הוא ביקש להעביר את ברכתו לכל פעילי המפלגה והחזית.

נציגי מק"י נפגשו גם עם ראש המחלקה לקשרי חוץ של המפלגה הסוציאליסטית המאוחדת של ונצואלה, רודריגו קבסה, שהיה בעבר שר האוצר והכלכלה של הנשיא המנוח הוגו צ'אבס. הוא הסביר את המשבר המתחולל במפלגתו ואת מדיניותה לאחר פטירתו של מנהיג המהפכה הבוליבריאנית.

פדרו גולדפרב הוסיף: "בערב האחרון לפני חזרתנו, הוזמנו לארוחת ערב לבבית אצל שגריר פלסטין במכסיקו. דיברנו, שוחחנו ודנו על עניינים רלבנטיים הקשורים למציאות המורכבת והבעייתית של אזורנו".

"מיותר לציין את החשיבות של השתתפותנו במסגרת סמינר אידיאולוגי ופוליטי זה, הזדמנות שנתי נדירה של מפגש של נציגי השמאל מהעולם כולו", הדגיש גולדפרב.

המפלגה הקומוניסטית "גראנמה". בטור הדעה, שכותרתו "האח אובמה", כתב עוד קסטרו: "האזנה למילותיו של נשיא ארצות הברית יכולה הייתה לגרום לכל אדם ללקות בהתקף לב". על העם הקובני אמר פידל: "לאיש אין אשליה שתושבי המדינה האצילה והלא אנוכית הזאת יוותרו על התהילה, הזכויות והעושר הרוחני שמקורו בפיתוח החינוך, המדע והתרבות".

פידל קסטרו (צילום: גראנמה)

ביקורו של אובמה נועד לבסס את חידוש היחסים בין וושינגטון להוואנה, שבתקופת המלחמה הקרה היו אויבות מושבעות. בנאומו קרא נשיא ארצות הברית לעם הקובני לשים את העבר מאחוריו ולהתקדם לעתיד "כחברים, כשכנים וכמשפחה". בטורו, דחה קסטרו את דבריו של אובמה כ"מתק שפתיים", והזכיר כי בעבר ניסתה וושינגטון, במשך עשרות שנים, להפיל את המשטר ולהחלישו. הוא תקף את הצעתו של אובמה לסייע למדינה וטען, כי תושביה יכולים לספק את צרכיה בעצמם. "אנחנו לא צריכים מהאימפריה שום דבר", הדגיש.

המונים הפגינו בארגנטינה לציון 40 שנה להפיכה הצבאית ונגד ביקור אובמה

המונים הפגינו ברחבי בארגנטינה (24.3) ביום השנה ה-40 להפיכה הצבאית הרצחנית הפרו-אמריקאית ונגד ביקור אובמה במדינה. הביקור של נשיא ארצות הברית ברק אובמה בארגנטינה זכה לתמיכת הימין הניאו-ליברלי המקומי ולדברי דובר אמריקאי "הוא מסמן דרך חדשה ביחסים בין שתי המדינות". זאת, בעקבות עלייתה של ממשלת המרכזימין החדשה, החפצה ביחסים קרובים יותר עם וושינגטון.

"זוהי הזדמנות היסטורית לדף חדש", הדגיש מרקוס פניה, ראש הקבינט בארגנטינה, בשיחה עם עיתונאים. החלטתו של אובמה לבוא לארגנטינה, מיד לאחר ביקורו בקובה, מאותתת שוושינגטון תומכת בפנייה ימינה של ארגנטינה. הביקור הוא גם הבעת תמיכה בנשיא ובעל הון מאוריסיו מאקרי, שנכנס לתפקידו לאחרונה והנחשב ל"ידיד ישראל".

לצד ההקרנות יציע הפסטיבל דיונים, תערוכות ומופעים, המחברים את העשייה הפוליטית עם התרבותית. הפסטיבל מתקיים כאמור בסינמטק תל אביב בשיתוף בצלם, רופאים לזכויות אדם, שוברים שתיקה, סיכוי, פורום המשפחות השכולות הישראלי-פלסטיני, רבנים למען זכויות אדם, הגלריה לאמנות אום אל פחם ותיאטרון יפו.

צילום מהרצח ההמוני במי ליי במהלך מלחמת וייטנאם

בימים 13 עד 19 באפריל:

פסטיבל סולידריות בתל-אביב: קולנוע, אקטיביזם וזכויות אדם

"סולידריות", פסטיבל קולנוע, אקטיביזם וזכויות אדם, יתקיים מ-13 ועד 19 באפריל – זו השנה הרביעית, בסינמטק תל-אביב. המארגנים מסרו כי "הפסטיבל מבקש להעניק תקווה והכרה למאבקים החברתיים השונים, ובו בזמן לחברם למהלך כולל אחד. הוא קורא, בדרכו, לקדם את השלום וזכויות האדם באזורנו, להתנגד לכיבוש ולכל צורה של גזענות, אפליה וקיפוח, ולקדם ערכים של דמוקרטיה, שוויון וצדק חברתי. הפסטיבל מציע במה לכל מי שקולם לא נשמע דיו במרחב הציבורי, מתוך אמונה כי אקטיביזם הוא אמצעי להגנה על זכויות וליצירת שינוי, וכי עולם אחר אכן אפשרי". בפסטיבל יתקיימו הקרנות בכורה של סרטים מהארץ ומחו"ל: "קול השלום" של פרדריק קריסטאה, במסגרת רטרופספקטיבה שעורך הפסטיבל ללוחם השלום אייבי נתן במלאת 50 שנה לטיסתו ההיסטורית לקהיר; "האיידול" של האני אבו אסעד; "רצים לחופש" בגרסת הבמאי דוד וקסמן; "גם אם אדמתי בוערת" של דרור דיין, על אקטיביסטים ישראלים ופלסטינים בכפר נבי סלאח.

כמו כן ייחשפו חומרים תיעודיים נדירים בפרויקט "קולנוע שובר שתיקה" של ג'אד נאמן וארגון שוברים שתיקה, ושני פרויקטים של בצלם: אחד על נשים בכיבוש, בשילוב סרטה של מיכל אביעד "הנשים ממול"; והשני על עזה והמצב העגום השורר בה.

בין הסרטים הנוספים שיוקרנו יהיו: "האזרח נאווי" של ניסים מוסק על פעיל "תעאיוש" באזור דרום הר חברון, עזרא נאווי; "רושמיייה" של סלים אבו ג'בל; וסרטו הקלאסי של ג'ילו פונטקורבו "הקרב על אלג'יר".

עוד שלושה סרטים שיוקרנו במסגרת הרטרופספקטיבה לאייבי נתן הם "כל ממזר מלך" של אורי זוהר; "עם שקיעת החמה" של איתן חריס; ו"ערוס אל ג'ליל" של באסל טנוס.

שוברים שתיקה במלחמת וייטנאם

במסגרת הפסטיבל "סולידריות" ייחשף לראשונה הפרויקט של הבמאי ג'אד נאמן – "עדותה של ניצולה", שצולם בחודש מאי 2004 בווייטנאם. זו עדות לגבי הטבח שביצעו חיילי פלוגת חי"ר מאוגדה 11 של הצבא האמריקאי בתושבי הכפר מי ליי בחודש מארס 1968. לצד העדות יוקרנו קטעי סרטים, שבהם חיילים אמריקאים שהשתתפו באותה מלחמה שוברים שתיקה ומדווחים על חלקם בפשע המלחמה בכפר.

הטבח סימל יותר מאירועים אחרים את פשעי המלחמה של כוחות הכיבוש האמריקאיים בווייטנאם. בשל הרצח ההמוני במי ליי, שהתרחש בסמיכות למתקפת הטט של כוחות השחרור הווייטנאמים, ועל רקע התנועה נגד המלחמה בערים ובקמפוסים ברחבי ארה"ב, שינתה דעת הקהל האמריקאית את עמדותיה מרצון לניצחון ברור בווייטנאם לשאיפה לסיום הלחימה מהר ככל האפשר. כמו כן, הלכה וגברה ברחבי העולם ההתנגדות לכיבוש האמריקאי והעמיקה הסולידריות הבינלאומית עם העם הווייטנאמי.

בשיחה עם "זו הדרך" מסר הבמאי נאמן: "החלטתי להיכנס לפרויקט כי היו שם, בווייטנאם, 'שוברי שתיקה' שהתריעו וחשפו את הפשעים של הכיבוש". לדבריו "ללא עדויותיהם של אותם חיילים אמיצים שהתנגדו להמשך המלחמה והכיבוש, לא ניתן היה לחשוף את ממדי הטבח. עבורי זו דוגמא למצפון אנושי. בארה"ב קוראים להם ה'שורקים במשרוקית'. בעלי המצפון האלהזוכים בהערכה ואף בהגנה - בניגוד למה שקורה כאן, בישראל".

מהטבח זכור דווקא סיפורם יוצא הדופן של הטייס יו תומסון וצוות מסוקו. תומפסון, בעזרת המקלען לורנס קוברון והמכונאי המוטס ג'ון אנדראוטה, הציל את חייהם של כמה מהקורבנות בכך שהפריד פיזית במסוקו בין קו האש לבין האיכרים, התעמת עם מפקדי הכוח ואיים להפעיל את מקלע המסוק אם ימשיכו להרוג אזרחים. תומפסון וצוותו לא רק התערבו במבצע של יחידה אחרת, אלא גם סירבו במופגן לפקודות שנתנו להם קצינים בכירים. לאחר שאסף כמה שיותר איכרים פצועים במסוקו, מיהר תומפסון לבסיסו ודיווח לממונים על אודות הטבח. מיד לאחר מכן ניתנה הוראה לכוח באזור להפסיק את האש. תומפסון גם התלונן באופן רשמי בפני הצבא על פשעי המלחמה להם היה עד. בעקבות התלונה, נערך תחקיר לא רשמי, ולפי מסקנותיו, כ-20 אזרחים נהרגו "בהיסח דעת" במהלך המבצע במי ליי.

למרות זאת, דעת הצבא נותרה כשהייתה: "הפעולה במי ליי תוארה כניצחון צבאי, בו נהרגו 128 מאנשי האויב". רק כעבור שנים נערכו משפטים, והאזרחים לטבח נידונו לתקופת מאסר ארוכות. "בארה"ב חושפי הטבח היו לגיבורים, ובישראל סותמים את הפה לשוברי שתיקה", סיכם ג'אד נאמן.

מנופאים דורשים תנאים

הדוברים הדגישו שמדובר בהפגנה ראשונה במאבק ארוך לחתימת הסכם קיבוצי מיוחד של מפעילי עגורני צריח, שיעגן תנאי העסקה ובטיחות אצל כל המעסיקים. הדוברים הכריזו שבהמשך לא יהססו לרדת כאיש אחד מהמנופים בכל הארץ אם המעסיקים ימשיכו לזלזל בחיי אדם ולא לפעול עובדים לבחור בין סכנת חיים לפיטורים.

סרבנית טרנסג'נדרית ונלאה בכלא גברים

בשבת הקרובה, ה-9 באפריל, תנועת יש גבול תקיים משמרת ומופע כלא על ההר מעל כלא 6 שלידי עתלית. תהיה זו המשמרת בדרישה לשחרר את תאיר קמינר ואיידן קטרי. קמינר נידונה בשבוע שעבר בפעם הרביעית, והפעם ל-20 ימי מאסר, קטרי נדונה ל-7 ימי מאסר.

האגודה למען הלהט"ב פנתה לשר הביטחון משה יעלון ולרמטכ"ל רב-אלוף גדי איזנקוט בבקשה לפעול למען קטרי, טרנסג'נדרית בת 19, המסרבת להתגייס לצה"ל מטעמי מצפון. בשבוע שעבר (29.3) נדרשה קטרי להתייצב בבקו"ם ולהתחיל בשרשרת החיול. לאחר הגעתה לבסיס הגיוס והכרזתה על סירוב להתגייס, קטרי נכלאה באגף הגברים בכלא 6, חרף הגדרתה כאישה. מהאגודה למען הלהט"ב נמסר כי "עקב ההתפתחויות האחרונות, שבהן נכנסה איידן לכלא גברים, מן הראוי שצה"ל ינהג בקטרי באופן רגיש ומקבל בהתאם למגדרה".

פרקליטתה של קטרי מטעם רשת "מסרבות", עו"ד נועה לוי, מסרה: "איידן, אשר נכלאה בשל סירובה לשרת בצבא הכובש ומדכא עם אחר, הצהירה על עצמה כאישה בכליאתה ובמשפט שלה. פרוצדורה רשמית לטיפול בטרנסג'נדרים בוודאי שאין לצה"ל, כך שהטענה כאילו לא הגישה בקשה רשמית היא דרך לטאטא את השאלה יותר ממענה אמיתי לה. איידן היא צעירה אמיצה העומדת מאחורי מצפונה ולוקחת אחריות מוסרית על מעשיה.

ניתן רק לקוות ששלטונות הצבא לא ינצלו את זהותה הייחודית כדי לפגוע בתנועת הסירוב, תוך כדי סיכון בריאותה הנפשית והפיזית".
 הסעות להפגנה: שעה 10:00 בנייני האומה בירושלים, 11:00 צומת נמיר ארלוזורוב (ליד רכבת מרכז) בתל אביב. ההפגנה תתקיים בשעה 12:00.

המנופאית שפוטרה, קטי דובוק (צילום: יובל הלפרין)

מאות מנופאים ומפעילי עגורנים הפגינו בשבת האחרונה (2.4) מול קריית הממשלה שבתל אביב. זאת, במחאה על היעדר הפיקוח של משרד הכלכלה על תנאי עבודתם של המנופאים ועל הפקרת בטיחות העובדים בענף הבנייה. המפגינים הגיעו עם קסדות בניה והחזיקו שלטים עליהם נכתב "מנופים מיושנים מסכנים חיים", "מנופאים דורשים תנאים" ו"תעבוד ברוח כי אין פיקוח".

לאחרונה הצטרפו להסתדרות כ-430 מנופאים ומפעילי עגורנים, והחלו לפעול בצורה מאורגנת במסגרת הסתדרות עובדי הבניין והעץ. בתחילת החודש הגישה ההסתדרות תביעה נגד חברת מכלוף בכור ובניו בסך 620 אלף שקל, בגין פיטוריה של קטי דובוק, המנופאית שסירבה לסכן את חייה ולעלות על המנוף ביום בו נשבה רוח עזה. מההסתדרות נמסר "לא יכול להיות שבשנת 2016 עובדים צריכים לפחד על החיים שלהם לפני שהם עולים על המנוף. לא יכול להיות שאין פיקוח אמיתי על תנאי העבודה וההסמכה של העובדים לא יכול להיות שמאיימים על עובדים 'תעבוד או שתפוטרו'". בתחילת ההפגנה עמדו המפגינים דום לזכר 11 פועלי בנין שמתו מאז תחילת השנה. בין הדוברים המנופאים חתאם נאשה וקטי דוקוב, איציק מויאל יו"ר הסתדרות עובדי הבנין והעץ, דן ורשבסקי מוועד הפעולה של מפעילי עגורני הצריח, וג'יהאד עקל, יו"ר חדר המצב בהסתדרות.

نصّة الفاشية، نبني المستقبل.
 نابקים בפשיזם, בונים את העתיד.

المهرجان السياسي الفني الشبابي

אירוע הפתיחה של ועידת בנק"י

الجمعة 8.4.16 الساعة 18:30 في قاعة سميراميس - شفاعمرو
 יום ו', 8.4.16 בשעה 18:30 אולמי סמיראמיס בשפרעם.

إننا باقون على العهد